มาตรการรักษาความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม และป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์
ของหน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลมดแดง

ความเป็นมา

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรฐานการตรวจสอบกำหนดมาตรฐานด้านคุณสมบัติ (Attribute Standards) รหัส ๑๑๐๐ : ความเป็นอิสระและความ เที่ยงธรรม ให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต้องมีความเป็นอิสระ และผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความเที่ยงธรรม และรหัส ๑๑๑๐ : ความเป็นอิสระภายในหน่วยงาน ให้หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องยืนยันต่อคณะกรรมการตรวจสอบหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐถึงความเป็นอิสระของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง รวมถึงรหัส ๑๑๒๐ : ความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีทัศนคติที่ไม่ลำเอียงหรือมีอคติไปทางหนึ่งทางใด และให้หลีกเลี่ยงในเรื่องของความขัดแย้งทางผลประโยชน์ใดๆ ประกอบกับหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ ข้อ ๗ ให้ผู้ตรวจสอบภายในดำรงไว้ซึ่งความเป็นอิสระและไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในกิจกรรมที่ตรวจสอบ และปราศจากการแทรกแซงในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็นในการตรวจสอบของฝ่ายบริหารหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด รวมทั้งต้องไม่ตรวจสอบงานที่ตนเคยทำหน้าที่บริหารหรือปฏิบัติงานภายใน ระยะเวลาหนึ่งปีก่อนการตรวจสอบผู้ตรวจสอบภายในไม่ควรเป็นกรรมการในคณะกรรมการใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานในสังกัดอันมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็นในการตรวจสอบ

ความนิยาม ตามมาตรฐานด้านคุณสมบัติ (Attribute Standards)

"การตรวจสอบภายใน" คือ กิจกรรมให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษา อย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ ให้ดีขึ้น และจะช่วยให้หน่วยงานของรัฐบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมิน และปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

"ความอิสระ" คือ การเป็นอิสระจากเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เพื่อให้การตรวจสอบภายในบรรลุผลโดยปราศจากอคติ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องขึ้นตรงต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบ และไม่ถูกจำกัดสิทธิในการเข้าถึงตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งความเป็นอิสระเป็นสิ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติ หน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิผล ทั้งนี้ สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อความเป็นอิสระไม่ว่าจะเป็นในส่วนของ บุคคล การปฏิบัติงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ และหน่วยงานต้องได้รับการจัดการ

"ความเที่ยงธรรม" คือ ทัศนคติที่ปราศจากความลำเอียง เพื่อเป็นการเอื้อให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้วยความเชื่อมั่นในผลงาน และไม่มีการลดหย่อนคุณภาพของงาน ซึ่งดุลยพินิจของผู้ตรวจสอบภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในจะไม่อยู่ภายใต้การชักจูง หรือชักนำ จากผู้อื่น ทั้งนี้ สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อความเที่ยงธรรมไม่ว่าจะเป็นในส่วนของบุคคล การปฏิบัติงาน หน้าที่ความ รับผิดชอบ และหน่วยงานต้องได้รับการจัดการ

"ความขัดแย้งทางผลประโยชน์" คือ สถานการณ์ที่ผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งอยู่ในฐานะอันเป็นที่ไว้วางใจและตัดสินใจเลือกระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพหรือผลประโยชน์ส่วนตัว โดยผลประโยชน์ส่วนตัวอาจจะมีส่วนทำให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตามความขัดแย้งทางผลประโยชน์สามารถเกิดขึ้นได้ ถึงแม้ว่าผลลัพธ์ที่ออกมาจะไม่ส่งผลกระทบต่อจรรยาบรรณหรือความไม่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน แต่ความขัดแย้งทางผลประโยชน์อาจจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานตามหลักวิชาชีพของผู้ตรวจสอบภายใน ทั้งนี้ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์อาจบั่นทอนความเที่ยงธรรมในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน

วัตถุประสงค์

มาตรการรักษาความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม และป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของหน่วยตรวจสอบภายในองค์การบริหารส่วนตำบลมดแดงนี้ กำหนดกระบวนการความรับผิดชอบจัดทำขึ้น เพื่อกำหนดแนวทางในการรักษาความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม และป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในหน่วยตรวจสอบภายใน เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านคุณสมบัติ (Attribute Standards) และหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ จรรยาบรรณ และวิชาชีพของผู้ตรวจสอบภายใน และเป็นไปตามคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในหรือนโยบายหรือ ขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในและกฎบัตรของผู้ตรวจสอบภายใน ที่หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน กำหนดไว้ มาตรการฯ นี้เพื่อเป็นการกำหนดความรับผิดชอบของบุคลากรในหน่วยตรวจสอบภายใน ในการรักษาความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม และป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์สร้างความเข้าใจแก่ผู้บริหารท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และพนักงานส่วนส่วนท้องถิ่นให้เข้าใจข้อจำกัดของผู้ตรวจสอบภายใน และไม่มอบหมายงานหรือหน้าที่อันจะทำให้ขัดหรือแย้งต่อข้อกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์และ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง จนทำให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการหลักหน่วยตรวจสอบภายในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลมดแดง ขาดความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม หรือคาดหมายว่าจะเกิด ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลมดแดง เพื่อดำรงไว้ซึ่งกิจกรรมการตรวจสอบภายในอย่างมีอิสระปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ไร้ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

มาตรการรักษาความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม

๑. ความเป็นอิสระภายในหน่วยงาน

๑.๑ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสามารถดำเนินไปได้อย่างเต็มที่ตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องยืนยันต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐถึงความเป็นอิสระของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ หนึ่งครั้ง

ความเป็นอิสระภายในหน่วยงาน คือ การที่หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในสามารถรายงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการตรวจสอบ หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เช่น

- การให้ความเห็นชอบกฎบัตรการตรวจสอบภายใน
- การอนุมัติแผนการตรวจสอบภายในตามผลการประเมินความเสี่ยง
- การอนุมัติแผนงบประมาณและการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน
- การพิจารณาสั่งการตามรายงานผลการตรวจสอบ
- การพิจารณาอนุมัติแต่งตั้งและโยกย้ายหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน
- การสอบถาม เกี่ยวกับความเหมาะสมของการกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงานและความเพียงพอของทรัพยากร

การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต้องปราศจากการแทรกแซงใด ๆ ในเรื่องของการกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงาน และการรายงานผลการตรวจสอบ กรณีที่มีการแทรกแซง หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยถึงการถูกแทรกแซงหรือหารือถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อคณะกรรมการตรวจสอบหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

๑.๒ การมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับคณะกรรมการตรวจสอบและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน ต้องมีการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานโดยตรงกับคณะกรรมการตรวจสอบและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

๑.๓ บทบาทของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในที่นอกเหนือจากงานตรวจสอบภายใน เมื่อ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีหรือคาดว่าจะมีบทบาทหรือความรับผิดชอบที่นอกเหนือจากงานตรวจสอบภายใน จะต้องมีมาตรการป้องกัน เพื่อไม่ให้กระทบต่อความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรม

หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในอาจได้รับการร้องขอให้เพิ่มบทบาทหรือ ความรับผิดชอบนอกเหนือจากงานตรวจสอบภายใน เช่น ความรับผิดชอบ ต่อกิจกรรมการกำกับดูแลและการปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์หรือกิจกรรม การบริหารความเสี่ยง ซึ่งบทบาทหรือความรับผิดชอบนี้อาจก่อให้เกิดผลกระทบ ทำให้ขาดความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรมต่อกิจกรรมการตรวจสอบของ ผู้ตรวจสอบภายในโดยคณะกรรมการตรวจสอบหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ต้องมีการกำกับดูแล สอบทานการปฏิบัติงาน และการกำหนดมาตรการป้องกัน ในการกำกับดูแล รวมทั้งสอบทานสายการรายงานและบทบาทหน้าที่เป็นระยะๆ เพื่อให้ได้รับความเชื่อมั่นในบทบาทหรือความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้น

๒. ความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีทัศนคติที่ไม่ลำเอียงหรือมีอคติไปทางหนึ่งทางใด และให้หลีกเลี่ยง ในเรื่องของความขัดแย้งทางผลประโยชน์ใด ๆ

๒.๑ ผู้ตรวจสอบภายในต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือสร้างความสัมพันธ์ใด ๆ ที่จะนำไปสู่ความขัดแย้ง กับผลประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งกระทำการใด ๆ ที่จะทำให้เกิดอคติ ลำเอียง จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างเที่ยงธรรม

๒.๒ ผู้ตรวจสอบภายในไม่พึงรับสิ่งของใด ๆ ที่จะทำให้เกิดหรือก่อให้เกิดความไม่เที่ยงธรรมในการใช้วิจารณญาณเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพพึงปฏิบัติ

๒.๓ ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยหรือรายงานข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญทั้งหมด ที่ตรวจพบ ซึ่งหากละเว้นไม่เปิดเผยหรือไม่รายงานข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว อาจจะทำให้รายงานบิดเบือนไป จากข้อเท็จจริง หรือเป็นการปิดบังการกระทำผิดกฎหมาย

๓. ข้อจำกัดของความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรม

ในกรณีที่มีเหตุหรือข้อจำกัดที่จะทำให้ผู้ตรวจสอบภายในไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นอิสระหรือเที่ยงธรรม ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยถึงเหตุหรือข้อจำกัดดังกล่าวให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบตาม ความเหมาะสม โดยลักษณะของการเปิดเผยจะขึ้นอยู่กับเหตุการณ์หรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในแต่ละกรณี

ข้อจำกัดของความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรม ไม่ได้จำกัดเฉพาะความขัดแย้งทางผลประโยชน์ แต่รวมถึงการถูกจำกัดในขอบเขตการปฏิบัติงานการเข้าถึงข้อมูล บุคคล และทรัพย์สิน ตลอดจน ข้อจำกัดของทรัพยากร เช่น งบประมาณ เป็นต้น ทั้งนี้ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน มีหน้าที่เปิดเผย ข้อจำกัดของความเป็นอิสระ หรือความเที่ยงธรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตรวจสอบในครั้งนั้น และรายงานข้อจำกัดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบ ตามที่กำนดไว้ในกฎบัตรการ ตรวจสอบภายใน และให้ผู้ตรวจสอบภายในยึดถือปฏิบัติ ดังนี้

๓.๑ ผู้ตรวจสอบภายในต้องไม่ประเมินงานที่ตนเคยมีหน้าที่รับผิดชอบมาก่อนเพราะอาจทำให้ผู้ตรวจสอบภายในสูญเสียความเที่ยงธรรมได้

๓.๒ การให้ความเชื่อมั่นในงานที่หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีหน้าที่รับผิดชอบอยู่นั้น จะต้องให้มีการควบคุมดูแลจากหน่วยงานอื่นภายในหน่วยงานของรัฐที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้วยอีกชั้นหนึ่ง

๓.๓ หน่วยงานตรวจสอบภายในสามารถให้ความเชื่อมั่นต่องานที่เคยให้บริการคำปรึกษา มาก่อน ถ้าลักษณะการให้คำปรึกษานั้นไม่ได้มีผลกระทบต่อความเที่ยงธรรม ดังนั้น การมอบหมายงานต้อง พิจารณาถึงความเที่ยงธรรมส่วนบุคคลของผู้ตรวจสอบภายในที่จะไปตรวจสอบด้วย

๓.๔ ผู้ตรวจสอบภายในสามารถปฏิบัติงานบริการให้คำปรึกษาในงานที่ตนเคยมีหน้าที่ รับผิดชอบมาก่อนด้วยความเที่ยงธรรม

๓.๕ ในกรณีที่มีเหตุหรือข้อจำกัดในอันที่จะทำให้ผู้ตรวจสอบภายในไม่สามารถบริการให้ คำปรึกษาได้อย่างอิสระหรือเที่ยงธรรมผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยเหตุหรือข้อจำกัดดังกล่าวให้กับ ผู้มอบหมายงานหรือผู้รับบริการทราบก่อนที่จะรับงานนั้น

มาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

๑. ผู้ตรวจสอบภายในต้องยึดมั่นในจรรยาบรรณการตรวจสอบภายในรวมถึงให้คงไว้ซึ่งความ อิสระและความเที่ยงธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

๒. ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องไม่ใช้อำนาจหน้าที่ เพื่อกระทำการใด ๆ ที่เอื้อ ประโยชน์ให้กับ ตนเองหรือพวกพ้อง

๓. ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยทัศนคติที่เที่ยงธรรม ไม่มีอคติ มีความซื่อสัตย์ สุจริต และหลีกเลี่ยงความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่ส่งผลกระทบต่อการใช้วิจารณญาณอันเหมาะสม

๔. ผู้ตรวจสอบภายในไม่ควรได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานอื่นที่ไม่ใช่งานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และขัดหรือแย้งต่อหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงาน ของรัฐ และในกิจกรรมใด ๆ ที่ผู้ตรวจสอบภายในเห็นว่าอาจมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน เช่น การเป็นกรรมการในคณะกรรมการต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนการตรวจสอบ และสามารถจัดทำบันทึกข้อความหรือหนังสือเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตรวจสอบได้ อย่างไรก็ตามผู้ตรวจสอบภายในยังอาจปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในกิจกรรมที่ตนเคยรับผิดชอบมาก่อนได้ตามความจำเป็นเหมาะสม

๕. ในการพิจารณามอบหมายงานให้ผู้ตรวจสอบภายในไปปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบเพื่อให้ ความเชื่อมั่นกับหน่วยรับตรวจ หน่วยงานในสังกัด/กอง/สำนัก หรือกิจกรรมใด ๆ นั้น ผู้ตรวจสอบภายใน จะต้องดำเนินการยืนยันต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เพื่อความมั่นใจว่าผู้ตรวจสอบภายในให้ความเคารพและสนับสนุนการปฏิบัติตามกฎหมาย หลักเกณฑ์ ข้อบังคับและจรรยาบรรณของผู้ตรวจสอบภายใน ทั้งนี้ ไม่ว่าบุคลากรในหน่วยรับตรวจ หน่วยงานในสังกัด/กอง/สำนัก ซึ่งมีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น บิดา มารดา คู่สมรส บุตร หรืออาจมีความสัมพันธ์ใด ๆ กับผู้ตรวจสอบภายใน จะไม่ส่งผลทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้ตรวจสอบภายในเกิดความลำเอียงหรือขาดความเที่ยงธรรมได้

๖. ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องไม่มีอคติส่วนตัวกับหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้บริหารของหน่วย รับตรวจ หน่วยงานในสังกัด/กอง/สำนัก ไม่ว่าหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้บริหารของหน่วยรับตรวจ หน่วยงาน ในสังกัด/กอง/สำนัก จะยอมรับหรือไม่ยอมรับคำแนะนำและข้อเสนอแนะที่หน่วยตรวจสอบภายในได้เคยเสนอในรายงานผลการตรวจสอบไว้ครั้งก่อนและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมดแดง ได้เห็นชอบและ สั่งการให้ปฏิบัติตามไว้เป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว

หน่วยตรวจสอบภายในองค์การบริหารส่วนตำบลมดแดง โดยหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องยืนยันต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐถึงการรักษาความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม และป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนกันยายนของทุกปี ตามหลักเกณฑ์ฯ ที่กำหนด

มาตรการรักษาความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม และป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ฯ ฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ วันที่ ๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นต้นไป

อนุมัติ ณ วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๙

(นายวินัย โพธิสุทธิ์)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมดแดง